

Dosarul nr. 2ra-1763/20

2ra-98/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Roman Tcaci,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Roman Tcaci împotriva Rodicăi Tcaci, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani, municipiul Chișinău cu privire la obligarea respectării graficului de întreveneri stabilit prin decizie, predarea copiilor, interzicerea de a crea impedimente în comunicarea cu copiii, obligarea la exprimarea acordului sau dezacordului cu propunerile privind stabilirea sau modificarea perioadei de vacanță, împotriva deciziei din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 05 octombrie 2018, Roman Tcaci a depus cerere de chemare în judecată, contrasemnată de avocatul Vitalie Tihon, împotriva Rodicăi Tcaci, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani solicitând obligarea Rodicăi Tcaci de a respecta graficul de întreveneri stabilit prin decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 49/1 din 25 octombrie 2017 cu privire la stabilirea graficului de întreveneri al copiilor XXXXX cu tatăl Roman Tcaci, înlăturarea impedimentelor în comunicarea cu copiii, interzicerea Rodicăi Tcaci de a pune impedimente la comunicarea tatălui cu copii.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, prin hotărârea din 17 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost desfăcută căsătoria încheiată cu Rodica Tcaci, iar domiciliul copiilor minori XXXXX, a fost determinat cu mama lor Rodica Tcaci.

În toamna anului 2017, având domiciliu separat, din cauza limitării impuse de către Rodica Tcaci referitor la accesul la copiii minori, s-a adresat la Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani cu cerere pentru apărarea drepturilor încălcate și elaborarea graficului de întreveneri cu copiii minori. Prin decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 49/1 din 25 octombrie 2017 a fost aprobat următorul grafic de întreveneri, conform pct.2: în fiecare zi de vineri de la 18:00 până la 20:00; în fiecare zi de duminică de la 11:00 până la 15:00. În pct. 5 s-a menționat că, în caz de îmbolnăvire a copilului, părinții sunt obligați să se anunțe reciproc, iar în pct. 6, locul întrevenerilor se va stabili de comun acord între reprezentanții legali. Conform pct. 7 s-au atenționat părinții să nu creeze situații de conflict în prezența copilului, să nu monteze împotriva celuilalt și să se comporte

respectuos unul cu altul și respectiv, cu copilul, astfel ca să nu pericliteze echilibrul psihic și starea sufletească a acestuia. Deși, decizia Direcției are un caracter de recomandare, aceasta este permanent încălcată de către Rodica Tcaci și nu soluționează conflictul între foștii soți cu domiciliu separate, ce vizează realizarea drepturilor părintești, încălcând în așa mod drepturile sale și ale copiilor.

Reclamantul a afirmat că, principiile care decurg din jurisprudența constantă, stabilesc că un element esențial al vieții de familie este „părintele și copilul său, a fi împreună”. Chiar dacă comportamentul și cooperarea persoanelor implicate este întotdeauna un factor important, lipsa de cooperare dintre părinții divorțați nu poate exonera autoritățile competente de obligația de a întreprinde toate măsurile adecvate pentru a asigura menținerea legăturii de familie (Reigardo Ramos c. Portugaliei, nr.73229/01, par.55, 22 noiembrie 2005, Tocarenco c. Moldovei, nr. 769/13, par.56, 04 februarie 2015).

Ulterior, reclamantul a concretizat pretențiile sale, prin cererile înregistrate la 15 octombrie 2019, 27 noiembrie 2019 și 03 ianuarie 2020 și în final a solicitat obligarea Rodicăi Tcaci de a respecta graficul de întrevederi stabilit prin decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani nr. 39/5 din 29 august 2019 și să-i predea copiii XXXXX, în fiecare duminică a săptămânii, ora 11:00; interzicerea Rodicăi Tcaci de a pune impedimente în comunicarea, inclusiv la telefon cu copiii, fiind obligată Rodica Tcaci de a pune la dispoziție copiilor telefonul și celelalte mijloace de comunicare cel puțin o dată în zi, obligarea Rodicăi Tcaci de a-și exprima acordul sau dezacordul motivat la propunerile de stabilire sau modificare a perioadei de vacanță în termen de 7 zile de la data parvenirii cererii sale.

Suplimentar reclamantul a indicat că, pentru anul 2019 a propus pârâtei stabilirea de comun acord a graficului de odihnă de vară, însă Rodica Tcaci a ignorat propunerile sale. Decizia de instituire a graficului de întrevederi în pct. 6 prevede că în perioada vacanței de vară, ambii părinți, iar în perioada cât copiii se află cu tata și bunica paternă se va ocupa de copiii conform perioadelor stabilite, inclusiv odihnă pe teritoriul țării, cât și peste hotare. Perioadele se vor discuta de părinți și vor fi alese la începutul fiecărui an calendaristic.

Totodată, a precizat că nu a fost instituit un mecanism prin care să fie depășit dezacordul exprimat adesea prin tăcerea Rodicăi Tcaci la propunerile legate de perioada de odihnă. Lipsa motivării dezacordului pârâtei cu propunerile legate de perioadele de odihnă, va crea situații de blocaj, așa cum a fost în anul 2019, când nu a avut posibilitatea să plece la odihnă cu copiii minori.

La fel, a afirmat că dreptul său și intenția sa prin adresarea în instanța de judecată se referă în primul rând la predarea copiilor pentru anumite intervale de timp pentru a comunica cu copiii nestingherit și să participe în măsura posibilităților la dezvoltarea și educația copiilor.

Prin hotărârea din 29 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Roman Tcaci împotriva Rodicăi Tcaci, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani, mun.Chișinău cu privire la obligarea pârâtei de a respecta graficul de întrevederi stabilit prin decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani, mun.Chișinău nr. 39/5 din 29 august 2019, predarea copiilor, interzicerea de a impune impedimente la comunicarea cu copiii, obligarea

de a exprima acordul sau dezacordul cu propunerile reclamantului de stabilire sau modificare a perioadei de vacanță.

Prin decizia din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Roman Tcaci și s-a menținut hotărârea din 29 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, în circumstanțele în care în ședința de judecată nu a fost demonstrat faptul că Tcaci Rodica creează impedimente lui Tcaci Roman în întrevederile acestuia cu copiii minori și nu a respectat prevederile deciziei nr. 39/5 din 29 august 2019, instanța de apel a reținut drept justă concluzia primei instanțe, care a respins ca neîntemeiate pretențiile din cererea de chemare în judecată cu privire la obligarea Rodicăi Tcaci să respecte graficul de întrevederi stabilit prin decizia Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani nr. 39/5 din 29 august 2019 și să predea copiii XXXXX, către Tcaci Roman în fiecare duminică a săptămânii la orele 11:00 și cu privire la interzicerea Rodicăi Tcaci de a pune impedimente la comunicarea, inclusiv la telefon între Tcaci Roman și copiii XXXXX, fiind obligată Tcaci Rodica să pună la dispoziție copiilor telefonul și celelalte mijloace de comunicare cel puțin o dată pe zi.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că anume apelantul nu respectă graficul de întrevederi stabilit prin decizia Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani nr. 39/5 din 29 august 2019, fiind cazuri când acesta în zilele stabilite nu s-a prezentat pentru a avea întrevederi cu copiii și pentru a-i lua în vacanță, motivând prin faptul contramandării concediului.

La 13 noiembrie 2020, Roman Tcaci a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii integral.

În motivarea recursului s-a invocat că normele de drept material au fost încălcate și aplicate eronat atât de către instanța de fond, cât și de instanța de apel prin interpretarea în mod eronat a legii. La fel, aprecierea probelor s-a realizat arbitrar, fiind comise erori atât de către instanța de fond, cât și de instanța de apel, care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, a indicat despre prezența la caz a viciilor de legalitate, instanța de fond și de apel a examinat superficial argumentele înaintate, ceea ce face hotărârea și decizia esențial ilegale, deoarece nu corespunde exigențelor normelor de drept material, cât normele de drept procedural au fost aplicate eronat.

Prin interpretarea și aplicarea normelor de drept material și procesual, în atribuția sa a fost pusă o sarcină individuală excesivă și disproporționată contrar dreptului la un proces echitabil.

Recurentul a opinat că instanța de apel a preluat poziția instanței de fond lăsând fără apreciere probele menționate în cererea de apel și referința Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani prezentate și admise de către instanță.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților conform scrisorii de însoțire datate cu 27 noiembrie 2020 (f.d.202) și a fost recepționată la 02 decembrie 2020 de către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani, mun.Chișinău, conform avizului de recepție (f.d.203), iar din adresa

Rodicăi Tcaci a fost restituită corespondența cu mențiunea „nereclamat” (f.d.204-205).

Prin nota informativă depusă la 30 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.206), Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani, mun.Chișinău, a optat pentru luarea în considerare a poziției conform referințelor anexate la dosar.

Alte referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 15 septembrie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 13 noiembrie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copieii deciziei integrale participanților la proces la 24 septembrie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.192), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către recurent. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Roman Tcaci, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Roman Tcaci, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Roman Tcaci.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Roman Tcaci împotriva deciziei din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat